

Студијски програм: Политичка аналитика - партије, избори, демократија, Избори и изборне кампање, Компаративне регионалне студије, Међународне студије, модул: Студије савременог Балкана
Назив предмета: Изградња институција на Западном Балкану
Наставник/наставници: доц. др Деспот Ковачевић, сарадник ма Стефан Сурлић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета Основни циљ предмета је истраживање процеса изградње институција на простору Западног Балкана који подразумева теоријски приказ развоја институција система, анализу кроз студије случаја и компаративне студије. Предмет се заснива на анализи развоја институција извршне и законодавне власти, политичких партија и избора, цивилног друштва и механизма контроле власти. Циљ предмета је да студенти стекну знања о институционалним и социоструктурним факторима утицаја на изградњу институција на Западном Балкану у контексту нових демократија, етнички подељених друштава, усаглашавања институција са европским оквирима и савремених изазова кризе демократије и пораста популизма.
Исход предмета Предмет доприноси да студенти мастер академских студија стекну знања о процесу изградње институција на Западном Балкану што отвара низ тема о савременим изазовима са којима се сусрећу државе и друштва наведеног региона, као и анализу механизма које су развили системи а који битно утичу на демократске капацитете. Студенти ће стећи знања потребна за анализу појединачних студија случаја, као и знања важна за компаративна истраживања институција на Западном Балкану. Исход предмета ће бити знања која ће студентима дати могућности за нове анализе и истраживања у државама и друштвима Западног Балкана утемељена на теоријским и практичним знањима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Изградња институција – увод; Изградња државе и демократизација; Реформа институција у контексту ЕУ интеграција; Структура власти – однос законодавне и извршне власти; Развој партијског система и унутарпартијска демократија у земљама Западног Балкана; Избори и изборне реформе; Демократизација и улога цивилног друштва; Механизми контроле власти; Процеси децентрализације и деконцентрације власти; Демократски отпори ауторитарним тенденцијама; Консоцијативни елементи у етнички подељеним друштвима; Успон популизма и криза демократије; <i>Практична настава</i> Ефикасност институција у Дејтонском оквиру: студија случаја Босне и Херцеговине; Међународна изградња институција на Косову*; Путање државности и идентитета у институционалном дизајну у Црној Гори; Ограничени домети реформи институција у Албанији; Развој демократских институција у Србији; Северна Македонија у оквирима Охридског споразума, Политички процеси у Хрватској приступањем у ЕУ – европеизација насупрот балканизацији.
Литература Florian Bieber, <i>Uspon autoritarizma na Zapadnom Balkanu</i>, Biblioteka XX vek, 2020. Soeren Keil, <i>State-building in the Western Balkans European Approaches to Democratization</i>, Routledge, 2014. Lenard Cohen and John Lampe, <i>Embracing Democracy in the Western Balkans: From Postconflict Struggles toward European Integration</i>, Woodrow Wilson Center, Johns Hopkins University Press, 2011. Rosa Balfour and Corina Stratular, <i>The Democratic Transformation of the Balkans</i>, European Policy Centre, Brussels, 2011. Slaviša Orlović (ur.), <i>Demokratske performanse parlamenata Srbije, Bosne i Hercegovine i Crne Gore</i>, Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka (Centar za demokratiju) Sarajevski otvoreni centar Fakultet političkih nauka – Univerzitet Crne Gore, 2012.

Danijela Dolenc, *Democratic institutions and authoritarian rule in Southeast Europe*, ECPR Press University of Essex, Colchester, 2013.

Tanja A. Börzel, Sonja Grimm, *Building Good (Enough) Governance in Postconflict Societies & Areas of Limited Statehood: The European Union & the Western Balkans*, Daedalus (2018) 147 (1): 116–127.

Slaviša Orlović, Consociational experiments in the Western Balkans: Bosnia and Herzegovina and Macedonia. *New Balkan Politics*, issue 17, 29-50.

Vera Stojarová & Peter Emerson (Eds.). (2010). *Party Politics in the Western Balkans*. London: Routledge.

Despot Kovačević, „Uticaj potpunih i parcijalnih društvenih rascepa na partijske sisteme – uporedna analiza zemalja bivše SFRJ“, *Sociologija*, Beograd: Sociološko naučno društvo Srbije, Institut za sociološka istraživanja Filozofskog fakulteta, 3/2020, Vol. LXII (2020), N° 3, str. 354-377;

Despot Kovačević, „Destabilizacija partijskih sistema i porast populizma u zemljama bivše SFRJ“, *Srpska politička misao*, Beograd: Institut za političke studije, 1/2020, XXVII Vol. 67, str. 129-152.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15+15	
Методе извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испт	50
колоквијум-и	20		
семинар-и	30		